

**Zagubione plemię leśnych ludzi
zderza się z przedstawicielem cy-
wilizacji, urzędnikiem kolejowym –
Walserem. A postapokaliptyczne sf
konfrontuje się z kontrkulturową
utopią powrotu do natury.**

Synopsis

**Na obrzeżach cywilizacji żyje zagubione plemię. Contehe-
li są ludźmi o błękitnych jak
len oczach, płowych dreadach
i młodych ciałach. Wyglądają
jak spełnienie hippisowskich
fantazji o powrocie do natury
lub słowiańska wersja Avatara.
Leśni ludzie żyją jak w raju,
gdy do tego idealnego świata
wdziera się cywilizacja w oso-
bie urzędnika kolejowego:
Walsera. Mimo, że za wszelką
cenę próbuje on wniknąć w ich
sielankowy świat i nauczyć się
niezrozumiałego języka, niesie**

**ze sobą tylko chaos i destruk-
cję. Wystylizowany świat
Walsera flirtuje z tradycją kina
gatunkowego: post-apokalip-
tycznym s-f, westernem czy
filmami o jaskiniowcach, gdzie
prymitywizm i „glamour” nie
stały ze sobą w sprzeczności.
Klisze znane z kina gatunko-
wego, służą Liberze jako klocki,
do zbudowania wielopiętrowej
układanki z literackich figur
utraconego raju, filozoficznych
i kontrkulturowych konceptów
utopijnej wspólnoty czy fanta-
zmatów o końcu cywilizacji.**

O filmie

Zbigniew Libera to bezdyskusyjnie jeden z najważniejszych polskich artystów. W latach 80. obracał się w środowisku łódzkiej sceny alternatywnej, kontestującej komunistyczny reżim, ale zdystansowanej również wobec głównego nurtu antykomunistycznej opozycji. W latach 90. wyszedł z podziemia, by zaproponować radykalne przededefiniowanie języka sztuki. Jego pełnometrażowy film *Walser* jest projektem, którego nie da się jednoznacznie zasufladkować. Z jednej strony mocno flirtuje z kinem gatunkowym, sprytnie wykorzystuje tropy z post-apokaliptycznych filmów s-f oraz ironicznie nawiązuje do stylistyki filmów o jaskiniowcach czy Indianach, gdzie prymitywizm i „glamour” były nierozłączne. A z drugiej nie ukrywa, że ta gatunkowość jest tylko pozorna. Klisze znane z kina gatunkowego, służą Liberze jako klocki, w stworzeniu o wiele bardziej skomplikowanej układanki. *Walser* jest bowiem filmem z co najmniej kilkoma dnami, podszytym aluzjami do literackich figur utraconego raju, filozoficznych konceptów utopijnej wspólnoty czy fantazmatów o końcu cywilizacji.

Libera wymyśla nową, żyjącą poza cywilizacją, wspólnotę pięknych i dobrych ludzi, równocześnie obraz ten dekonstruuje, patrząc z ukosa na new-age'wą estetykę i retorykę „nowych dzikich”. Świat Conteheli jest do bólu pięknie wydizajnowaną utopią, co ironicznym komentarzem do komun zakładanych przez dzieci kwiaty oraz prób stworzenia raju na ziemi, w których nadzy i piękni ludzie uprawiają wyłącznie wolną miłością i sztukę. Można też zobaczyć w *Walserze* refleksy mitu słowiańszczyzny oraz ukłony w stronę piewców rodzimego piękna. A specjalnie stworzony przez znakomitego tłumacza, Roberta Stillera język Contehili, jako żywo przywodzi na myśl mrzonki Stacha „z Warty” Szukalskiego o tym, że dawniej wszyscy ludzie posługiwali się wspólnym językiem oczywiście zbliżonym do polskiego. Maria Janion w *Niesamowitej słowiańszczyźnie* wskazywała jak trop o łagodnych barbarzyńcach skolonizowanych przez brutalny Zachód jest założycielskim mitem naszej świadomości narodowej i źródłem naszych kolonialnych kompleksów. Czym w takim razie jest *Walser*? Czy w formie filmu fabularnego jest wywrotowym przedsięwzięciem artysty, który po raz kolejny postanawia rozprawić się z fantazjami rozpalającymi naszą kolektywną wyobraźnię a także dotknąć kulturowych tabu?

Zbigniew Libera

Zbigniew Libera to jeden z najciekawszych i najważniejszych polskich artystów. Jego prace - fotografie, filmy wideo, instalacje, obiekty i rysunki - w przenikliwy i przewrotny intelektualnie sposób grają ze stereotypami współczesnej kultury. Jego wstrząsające prace wideo z lat 80. (m.in. "Obrzędy intymne" i "Persewercja mistyczna") wyprzedziły o 10 lat falę "sztuki ciała".

W połowie lat 90. Libera zaczyna tworzyć "Urządzenia korekcyjne" - obiekty będące przetworzeniem istniejących już produktów, przedmiotów masowej konsumpcji (m.in. "Universal Penis Expander" czy "Body Master. Zestaw zabawowy dla dzieci do lat 9").

Projektuje także przetworzone zabawki, prace odsłaniające mechanizmy wychowywania, edukacji i tresury kulturowej, z których najgłośniejszą staje się "Lego. Obóz koncentracyjny".

W ostatnich latach zajmuje się głównie fotografią, a szczególnie specyfiką fotografii prasowej, tym jak media kształtują naszą pamięć wizualną i manipulują obrazem historii (serie prac "Pozytywy" i "Mistrzowie", 2003).

W ostatnich latach Libera zajmuje się kuratorowaniem wystaw (Kurator Libera - Artysta w czasach beznadziei w BWA Wrocław), od czterech lat tworzy autorski program telewizyjny - Libera Przewodnik po sztuce dla TVP Kultura. W 2012 ukończył Mistrzowską Szkołę Reżyserii Filmowej Andrzeja Wajdy.

Adam Sikora

Wybitny polski operator i reżyser. Laureat licznych nagród. Realizator wielu spektakli Teatru Telewizji. Autor zdjęć do następujących filmów fabularnych:

Ve Stinu / 2012 / film fabularny / zdjęcia

Essential Killing / 2010 / film fabularny / zdjęcia

Ewa / 2010 / film fabularny / reżyseria / scenariusz, zdjęcia

The Mill & the Cross / 2010 / film fabularny / zdjęcia

Wydalony / 2010 / film fabularny / reżyseria, scenariusz, zdjęcia

Las / 2009 / film fabularny / zdjęcia

Cztery noce z Anną / 2008 / film fabularny / zdjęcia

Gigant / 2006 / film fabularny / reżyseria, scenariusz, zdjęcia

Boże ciało / 2005 / film dokumentalny / realizacja, scenariusz, zdjęcia

Robert Piotrowicz

improvizator, współzałożyciel Musica Genera Festival oraz wytwórni Musica Genera. Oprócz płyt solowych ma w dorobku także wydawnictwa nagrane z Xavierem Charlesem, Kevinem Drummem, Jérômem Noetingerem, Burkhardem Stanglem i Anną Zaradny. Jest autorem słuchowisk, instalacji, muzyki teatralnej, współpracuje z innymi artystami przy formach audio-wizualnych i spektaklach. Regularnie występuje na licznych festiwalach na całym świecie. Podczas koncertów tworzy nasycone i pełne detali formy, korzystając z syntezatora analogowego i komputera. Jego muzyce równie blisko jest do współczesnej kompozycji elektro-akustycznej, jak i do sound artu. Wkrótce nakładem PAN Act ukaże się jego album „When Snakeboy is dying”.

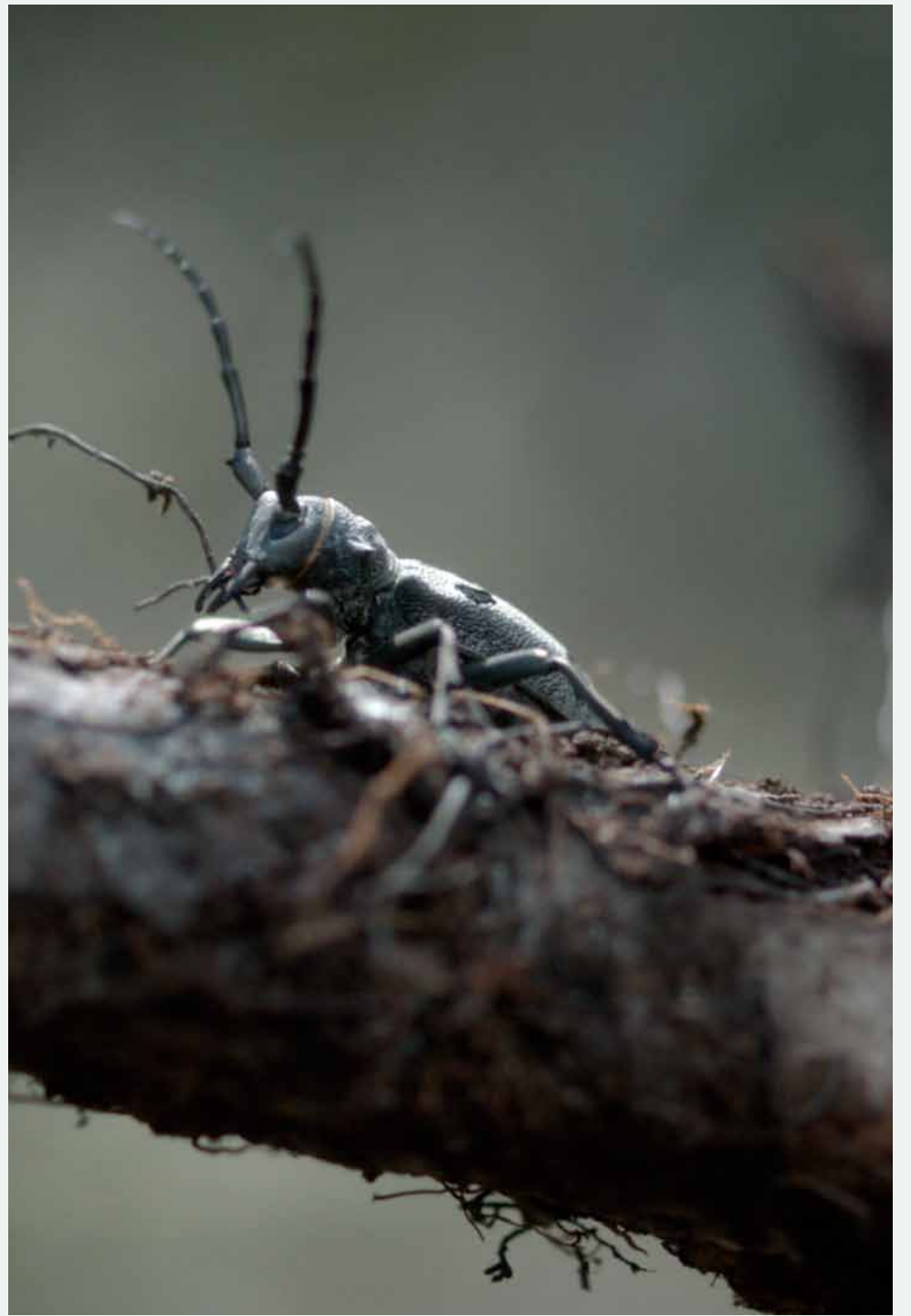
Zbigniew Libera o Walsерze

Życiowa przygoda pracownika kolei Andrzeja Walsera, która stanowi fabułę naszego filmu to próba opowiedzenia o straconej szansie. Szansie na odmianę naszego obecnego, po-ludzkiego, jak określił to już dawniej Michelle Foucault sposobu egzystowania, który przyjęliśmy obierając drogę cywilizacji. Pomimo, że opowieść ta należy do dziedziny fantazji, mogłaby potencjalnie wydarzyć się powiedzmy w przyszłości, to nie przekreśla jej wewnętrznej prawdziwości. Dokonało się to już wielokrotnie w naszej dotychczasowej historii, ba wciąż się dzieje na naszych oczach. Nasze oczy ?! Pamiętacie scenę z „Mechanicznej pomarańczy” Stanleya Kubrica, gdy główny bohater filmu Alex poddany został tak zwanej terapii Ludovica: lekarze sadzają go na specjalnym krześle, krępują mu kończyny, a oczy przytrzymują metalowymi szczypczykami, aby nie można ich było zamknąć. A następnie zmuszają do oglądania brutalnych scen.

Sposób w jaki organizujemy świat wyklucza możliwość pojęcia wyeliminowanych przez cywilizację wrażliwości, umiejętności i nie werbalnych sposobów komunikacji. Potencjalna ale zarazem utopijna, jak twierdzicie możliwość życia w symbiozie z pozostałymi gatunkami i istotami zamieszkującymi naszą planetę ostatecznie została już przekreślona. To pewne. Ostatnia cieniutka nić zerwana została jednak nie na mocy decyzji podjętych gdzieś na najwyższym politycznym szczeblu a za sprawą przeciętnego, mało znaczącego pracownika kolei. Zatem wspólnota, która zdaniem włoskiego intelektualisty Giorgio Agambena nadchodzi nie będzie już miała szans do nas dotrzeć, chyba, że jako wspólnota stechnicyzowanych wraków, jakichś bezdusznych bio-cybernetycznych bestii.

Kilka lat temu byłem uczestnikiem festiwalu Rainbow. Pośród tłumu bosych radosnych ludzi pojawił się raczej przypadkowo młody chłopiec z Polski, zaszokowany taką eksplozją swobody.

Powiedział mi wtedy, że trudno mu to wszystko zrozumieć bo rodzice uczyli go, że „w życiu trzeba zachowywać się tak aby wszyscy się ciebie bali. Tylko wtedy osiągnie się powszechny szacunek”. Czy aby na pewno tego właśnie chcemy ?

Krzysztof Stroiński

Wybitny polski aktor filmowy i teatralny, o pozornie przeciętnej fizjonomii, specjalista od ról przyzwoitych i honorowych, choć często naiwnych bohaterów, na ekranie obecny jest już od ponad trzydziestu pięciu lat. Grał w takich filmach jak: *Tydzień z życia mężczyzny* Jerzego Szture, *Ogród Luizy* Macieja Wojtyszko, *Enen* Feliksa Falka, *Rysa* Michała Rosy, *Lęk wysokości* Bartosza Konopki, *Bilet na księżyc* i *Anatomia Zła* Jacka Bromskiego. Dużą popularność zyskał rolami w serialach telewizyjnych, przede wszystkim Leszka Góreckiego w *Daleko od szosy* i Michała Lindnera w *Matki, żony i kochanki* oraz „Metyl” w *PitBullu*.

Andrzej Walser

Walser jest byłym urzędnikiem kolei, którego zadanie polegało na likwidowaniu opuszczonych stacji i od dawna nieużywanych torów kolejowych na peryferiach kraju. Jest typem nieszkodliwego służbisty, który skrupulatnie wykonuje powierzone mu zadania. Wierzy w sens swojej misji, nigdy nie kwestionuje zasadności poleceń, które mu wydano. Jest ucieleśnieniem cywilizacyjnej inercji – stanowi przekaźnik cywilizacyjnego przesłania.

Produkcja

Agata Szymańska Magdalena Kamińska

Wyjątkowy duet producencki, składający się z dwóch odmiennych osobowości, które świetnie się uzupełniają, nadają tempo akcji, napędzając się nawzajem. W swoim dorobku mają takie filmy fabularne jak:

Baby Bump Kuby Czekaja

/ premiera Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Wenecji 2015 /

Królewicz Olch Kuby Czekaja

/ premiera wiosna 2016 /

Walser Zbigniewa Libery

/ premiera wiosna 2015 /

Dni uciekają jak dzikie konie za wzgórze Marcina Malaszcza

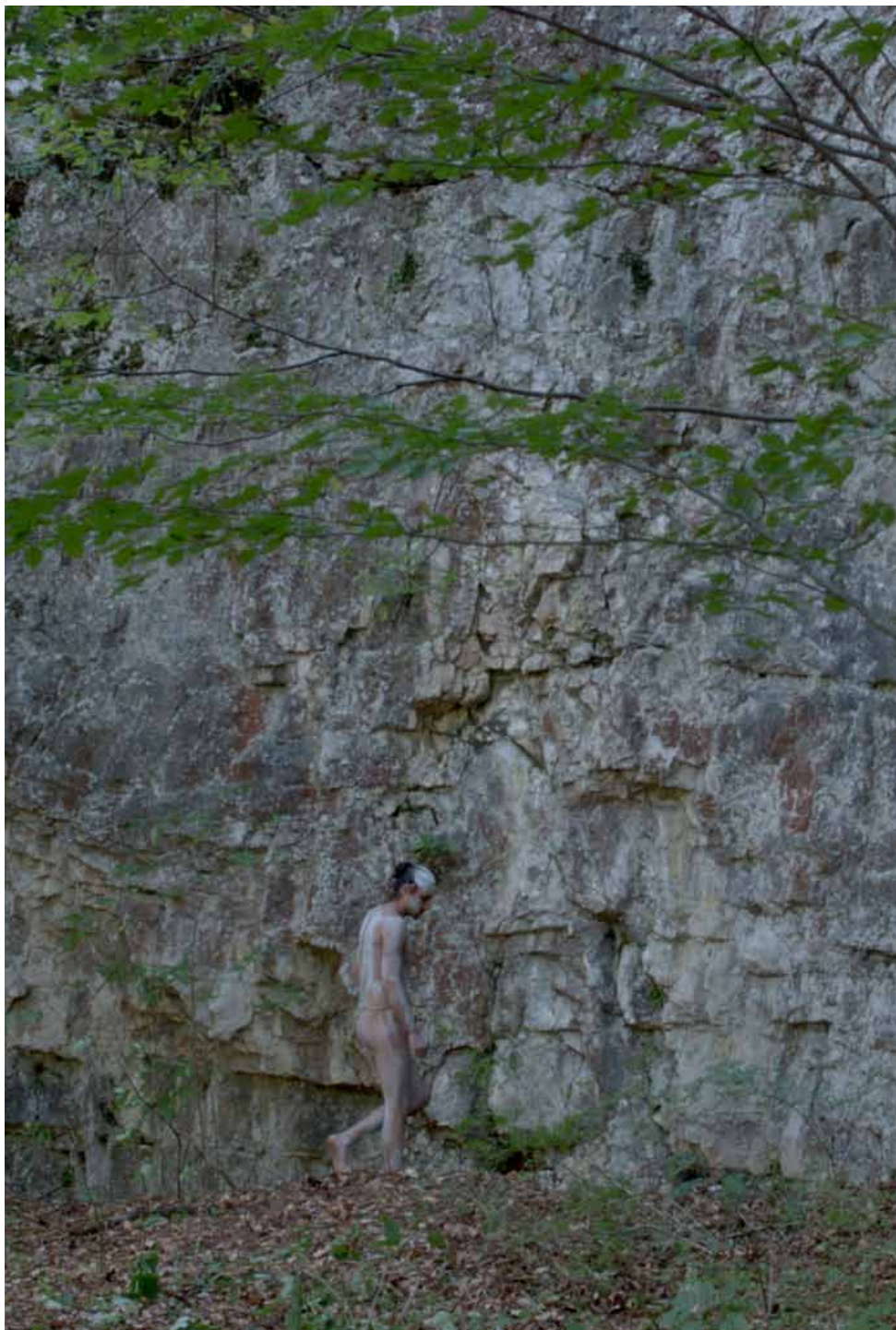
/ premiera Berlinale 2015 /

Huba Anki i Wilhelma Sasnalów

/ premiera Berlinale 2014 /

Z daleka widok jest piękny Anki i Wilhelma Sasnalów

/ premiera Rotterdam Film Festival 2012 /

Walser

Reżyseria / Zbigniew Libera

Produkcja / Magdalena Kamińska, Agata Szymańska

Czas trwania / 78 min

Dźwięk / 5.1

Zdjęcia / Słowenia, jesień 2013

Premiera / lato 2015

Kontakt /

Magdalena Kamińska

T 601 930 737

magdalenakaminska@me.com

www.balabusta.pl

Agata Szymańska

T 514 593 757

szymanska.agata@gmail.com

www.filmpolis.eu